

بررسی تاثیر حمایت اجتماعی بر مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی (مطالعه موردی: زنان استان مازندران)

فریدون وحیدا*، فروغ عریضی*، مهربان پارسامهر*

* دانشیار گروه جامعه شناسی دانشگاه اصفهان

** دانشجوی دوره دکترای جامعه شناسی دانشگاه اصفهان

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۴/۹ تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۲

چکیده

هدف: این مقاله به بررسی تاثیر حمایت اجتماعی بر مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی پرداخته است. روش: این مطالعه با روش پیمایشی و به صورت مقطعی انجام شده است. داده‌های این پژوهش از ۳۶۰ زن که ابتدا بصورت نمونه گیری طبقه‌ای وسیع به شیوه تصادفی از میان زنان بین سالیان ۲۵ تا ۴۰ ساله سیزده شهر از شهرهای استان مازندران انتخاب شده بودند جمع‌آوری گردیده است. ابزار گردآوری داده‌ها عبارتست از پرسشنامه اصلاح شده مشارکت ورزشی می‌باشد. نتایج، تفاوت معنادار مشارکت کنندگان در فعالیتهای ورزشی را با توجه به نوع حمایت اجتماعی بعمل آمده از زنان برای مشارکت در فعالیتهای ورزشی نشان داده است. نتایج تحلیل رگرسیون سلسه مراتبی چندگانه نیز نشان داده است که چهار متغیر، ورزش کردن اعضای خانواده، ورزش کردن بهترین دوست، درآمد و سودمندی ورزش در مرحله اول و حمایت اجتماعی در مرحله دوم توانسته‌اند بترتیب ۹/۱۵ و ۲/۱۵ درصد از واریانس متغیر تحت مطالعه مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی را تبیین نمایند.

واژگان کلیدی: مشارکت ورزشی، حمایت اجتماعی، زنان.

مقدمه

یکی از موضوعاتی که در جامعه شناسی ورزش شناخت کمی درباره آن وجود دارد اینست که چرا زنانی که در شرایط محیطی یکسانی قراردارند و یا از ویژگیهای جسمانی مشابهی برخوردارند از میزان متفاوتی از مشارکت در فعالیتهای ورزشی برخوردار میباشند. بررسیهای تجربی و تئوریک پیشین نشان داده اند که تفاوت در میزان مشارکت زنان در فعالیتهای بدنی ناشی از عوامل زیستی - محیطی باشد بلکه عوامل اجتماعی، فرهنگی و روانشناختی در ارتباط متقابل با عوامل زیستی- محیطی یا حتی ممکن است مقدم بر آن باشند (۱۵-۱۶). بررسیها نشان داده اند که نحوه مشارکت افراد مختلف با زمینه های اجتماعی، فرهنگی متفاوت در فعالیتهای ورزشی متفاوت میباشد. آنها بر حسب اینکه در چه شرایط اجتماعی، فرهنگی، جامعه پذیر شده باشند از نرخهای متفاوتی از مشارکت در فعالیتهای بدنی برخوردارند (۱۷). در طی چند دهه ای که از شکل کیری جامعه شناسی ورزش میگذرد، شناخت عوامل تاثیرگذار بر مشارکت در فعالیتهای بدنی از چالش انگیزترین موضوعات جامعه شناسی ورزش بوده است. ویسنس^۱ در بررسی خود نشان داده است که عوامل تاثیرگذار بر مشارکت در فعالیتهای ورزشی شامل سلامت و تندرستی، ارتقاء سطح توانایی بدنی، یادگیری مهارت‌های جدید، برقراری روابط دوستانه، پذیرش در گروه همسالان، حمایت شدن بواسیله دیگران مهم، لذت بردن ناشی از مشارکت مثبت و حداقل تجربه منفی مرتبط با فعالیت بدنی میباشد (۲۲).

هینی^۲ و اسرائیل^۳ در پیمایشی نشان داده اند که حمایت اجتماعی اثر علی مهمی بر روی رفتارهای مرتبط با سلامت یعنی فعالیت بدنی دارد (۱۰). حمایت اجتماعی نوعاً مرتبط با وظایف و کارکردهایست که دیگران مهم برای راحت‌تر سازی انجام عملی توسط فرد برای او انجام می‌دهند، گفته می‌شود (۱۱). گرچه پژوهش‌های کمی روی حمایت اجتماعی انجام گرفته لیکن پژوهش‌های صورت گرفته، تاثیر حمایت اجتماعی را بر برخی جنبه‌های از فرآیند مشارکت در فعالیتهای بدنی نشان داده است. برای مثال پژوهش‌های انجام گرفته مربوط به فعالیت‌های بدنی تاثیر زیاد والدین و همسالان را بر رفتارهای مرتبط با سلامت همچون فعالیت بدنی تأیید نموده‌اند (۱، ۲۱، ۲۹-۷) والدین و همسالان علاقه به ورزش و تمرین را در فرد تقویت و آشکارا بر مشارکت فرد در ورزش تاثیر می‌گذارند (۲۱-۱۹). حمایت اعضای خانواده، همسر و حمایت دوستان نقش مهمی در مشارکت ورزشی ایفا می‌نمایند (۸). برای برخی از افراد یا گروه‌های اجتماعی تماس اجتماعی^۴ که در فرآیند انجام فعالیتهای ورزشی به وقوع می‌پیوند، سبب افزایش مشارکت در فعالیتهای بدنی می‌گردد (۱۰-۱۵). بررسیهای انجام گرفته بر روی گروه‌های مختلفی از زنان موید آنست که عوامل اجتماعی در بین آنان مهمتر از عوامل فردی برای آغاز یا ادامه فعالیت بوده است (۱۱-۸). یافته‌های پژوهشی نشان داده اند که علاوه بر خانواده و همسالان، معلمان و

^۱- Weiss^۲ - Heaney^۳ - Israel^۴ - Social Contact

اساتید، رادیو و تلویزیون بر مشارکت در فعالیتهای ورزشی دارای تاثیر مثبت هستند (۲،۴). حمایت خانواده و دوستان بطور ثابت تاثیرگذار بر میزان مشارکت افراد در فعالیت بدنی است (۱۸،۱۱) و بر عکس عدم حمایت اجتماعی سبب کاهش سطح مشارکت در فعالیت بدنی می‌گردد. یافته‌های پژوهشی بر تاثیرگذاری بیشتر حمایت اجتماعی بر زنان، به ویژه حمایت خانواده از آنها صحه می‌گذارند (۲،۱۳). از سوی دیگر، راولندو فریدسون^۱ در پیمایشی نشان داده‌اند که مشارکت افراد در فعالیتهای ورزشی زمانی ادامه پیدا می‌نماید که فعالیت بدنی با حمایت اجتماعی همراه باشد (۱۶). رابوست^۲ در پژوهشی نشان داد که حمایت خانواده، دوستان، مراکز آموزشی از عوامل تاثیرگذار و مهم بر مشارکت و تداوم فعالیتهای بدنی در بین زنان می‌باشد (۲۲). پژوهش‌های انجام شده زیادی مشارکت افراد در فعالیتهای ورزشی را با نوع حمایت اجتماعی بعمل آمده از آنان و نحوه مشارکت انها در ورزش مرتبط می‌دانند (۲۰،۱۰،۵).

یکی از دیدگاه‌های مهمی که به فرایندهای اجتماعی شدن توجه نموده نظریه یادگیری اجتماعی است (۴،۲) که هم بر تعیین کننده‌های فردی رفتار (برای مثال باور، گرایش و انگیزه) و تعیین کننده‌های بیرونی، شامل عوامل اجتماعی، مادی و تقویت کننده‌ها توجه نموده است. نظریه یادگیری تاکید می‌نماید که رفتار از طریق یادگیری، یعنی از طریق تجربه مستقیم و یا از طریق مشاهده دیگران (الگو گرفتن) آموخته می‌شود. پژوهشگران متعددی مشارکت ورزشی را از منظر اجتماعی شدن با تاکید بر دیگران مهم در ورزش که با گرایش‌ها و رفتارهای افراد در ارتباطند تبیین کرده‌اند (۱۴،۲۰). دیگران مهم با فراهم کردن حمایت‌های اجتماعی لازم زمینه را برای مشارکت ورزشی افراد فراهم می‌آورند. حمایت اجتماعی نوعاً مرتبط با وظایف و کارکردهایست که دیگران مهم برای راحت‌تر سازی انجام عملی توسط فرد برای او انجام می‌دهند گفته می‌شود. برای مثال حمایت اجتماعی برای فعالیت بدنی می‌تواند ابزاری^۳ (کمک برای رفتن به کلاس تمرین) مطلع شدن^۴ (اطلاع یافتن از برنامه‌های ورزشی) عاطفی (درخواست از یک دوست برای دیدن تمرینات جدید) باشد (۱۱).

مرور ضمنی پژوهش‌های تئوریکی و تجربی پیشین بر تعدادی از متغیرهای اجتماعی مرتبط با فعالیت بدنی زنان تاکید دارند. مطالعات قبلی معمولاً بر روی یک یا چند رشته ورزشی محدود و با تعداد محدودی پیش‌بین‌ها^۵ به صورت منفرد و از اجتماعاتی کوچک مورد بررسی قرار می‌گرفتند سروکار داشته‌اند. در آن صورت مشاهده هم‌مان ارتباط متغیرهای مختلف اجتماعی بصورت انسجام یافته با فعالیت‌های بدنی در سطحی گسترده‌تر به منظور دست یافتن به دیدی جامع امکان‌پذیر نبوده است. همواره محققان برای پژوهش در باره فعالیتهای ورزشی در جامعه شناسی دو راه پیش روی خود دارند، یکی آنکه با تعداد محدودی از متغیرها که تنها در بردارنده

^۱ - Rowland & Freedson

^۲ - Robost

^۳ - Instrumental

^۴ - Information

^۵ - Predictors

تصویر بخشی از واقعیت است به بررسی درباره مشارکت در فعالیت‌های ورزشی مبادرت بورزنده، یا زمینه‌ای وسیعتر با متغیرهای متنوع‌تر اما در قالبی انسجام یافته ترا برای مطالعه مشارکت در فعالیت‌های بدنی انتخاب نمایند. بررسی حاضر البته با رویکرد دوم منطبق تراست. با ترسیم کارهای قبلی، این پژوهش، فعالیت بدنی زنان را در یک چارچوب چندمتغیری با دسته‌بندی منسجم‌تر مورد ملاحظه قرار می‌دهد. مطالعه حاضر این سؤال را مورد بررسی قرار داده که حمایت‌های اجتماعی متفاوت (خانواده، همسالان، مراکز آموزشی، رسانه‌های جمعی) چه تاثیری در نحوه مشارکت زنان در فعالیت‌های ورزشی می‌تواند داشته باشد. پیش‌فرض این مطالعه این است که اگر تفاوت‌های در زمینه مشارکت ورزشی زنان وجود دارد، عوامل اجتماعی که متمایز کننده آنها از یکدیگرند، شاید دلیل این تفاوت‌ها باشد.

روش شناسی

این تحقیق با روش توصیفی پیمایشی^۱ و به صورت مقطعی^۲ برای بررسی تاثیر حمایت اجتماعی بر میزان مشارکت زنان در فعالیت‌های ورزشی در بین زنان سنین ۴۰-۲۵ ساله در سیزده شهر از شهرهای استان مازندران انجام شده است. پس از اجرای یک پیش‌آزمون ۳۶۰ نفر از زنان ابتدا بصورت نمونه گیری طبقه‌ای و سپس به شیوه تصادفی انتخاب شدند. سپس این زنان به یک پرسشنامه اصلاح شده مشارکت در فعالیت‌های ورزشی پاسخ دادند. برای سنجش حمایت اجتماعی از هشت آیتم استفاده شد. هشت آیتم شامل حمایت پدر، مادر، بردار و خواهر (برادران و خواهران)، همسر، دوستان، مریبان ورزشی، معلمان، اساتید، رادیو و تلویزیون، هر یک از این آیتم‌ها بصورت موردنی مورد ارزیابی قرار گرفتند. همه آیتم‌های مربوط به حمایت اجتماعی در پرسشنامه بر اساس طیف ارزیابی پنج درجه‌ای لیکرت^۳ (خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم، خیلی کم) درجه‌بندی شدند، برای محاسبه روابط ابزار اندازه گیری، از فرمول آلفای کرونباخ استفاده شد. ضریب الای ابزار اندازه گیری این پژوهش، ۸۲۱۲ برآورد شده است.

داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفتند. از تحلیل آنالیز واریانس یکراهه، به منظور مقایسه پاسخهای مشارکت کنندگان در فعالیت‌های ورزشی استفاده شد تا مشخص شود که آیا نوع حمایت اجتماعی (بالا، متوسط و پائین) مشارکت کنندگان می‌تواند در میزان مشارکت تفاوت ایجاد کند و در نهایت از روش رگرسیون سلسه مراتبی به منظور تعیین سهم هر یک از متغیرهای منتخب وارد شده در مدل، در تبیین واریانس متغیر تحت مطالعه مشارکت در فعالیت‌های ورزشی استفاده گردید.

^۱ - Survey

^۲ - cross sectional

^۳ - Five-pointlikert's scale Ranging

نتایج

۱- ویژگیهای اجتماعی - جمعیت شناسی نمونه.

ویژگیهای اجتماعی- جمعیت شناختی (متغیرهای کنترل) پاسخگویان همراه با رابطه احتمالی آن در جدول ۱ نشان داده شده است. این جدول نشان می‌دهد که از میان متغیرهای کنترل: سن، وضعیت تا هل، تحصیلات، شغل، درآمد، ورزش کردن اعضای خانواده، ورزش کردن دوستان، سه متغیر تا هل با مقدار $p < .001$, $t = -2,455$, $P = .001$ ، ورزش کردن اعضای خانواده با مقدار $p < .001$, $t = -5,063$, $P = .001$ و ورزش کردن دوستان با مقدار $t = -4,786$, $P = .001$ با متغیر تحت مطالعه مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی رابطه دارند.

جدول ۱. آماره‌های توصیفی همراه با رابطه آنها با متغیر تحت مطالعه مشارکت زنان در ورزش

متغیرها	درصد مشارکت گنبدگان	مشارکت ورزشی آزمون معناداری	P
سن	۲۵-۲۹	۵۰,۸	
	۳۰-۳۵	۲۹,۴	$F_{(۳,۳۵)} = 1,424$.۲۴۲
	۳۶-۴۰	۱۹,۴	
وضعیت تا هل	متا هل	۷۰,۶	$T_{(۳۵۸)} = -2,455$.۰۱۵*
	سایر	۲۹,۴	
تحصیل	بی‌ساد	.۸	
	ابتدایی	۴,۲	
	راهنمای	۱۰,۳	
	متوسطه	۵۱,۱	$F_{(۵,۳۵۴)} = .815$.۵۴۰
	فوق دبیلم و لیسانس	۳۰,۸	
	فوق لیسانسی و بالاتر	۲,۸	
وضعیت شغلی	بیکار	۵۸,۳	
	شاغل	۴۱,۷	$T_{(۳۵۸)} = .236$.۸۱۳
درآمد	۱۳۰۰۰	۲,۸	
	۱۳۰۰۱-۲۶۰۰۰	۴۲,۲	$F_{(۳,۳۵۶)} = 1,850$.۱۳۸
	۲۶۰۰۱-۵۲۰۰۰	۴۳,۳	
	۵۲۰۰۱- بیشتر	۱۱,۷	

متغیرها	درصد مشارکت گنبدگان	مشارکت ورزشی آزمون معناداری	P-Value
	۵۷		
		$T_{(۳۵۸)} = -5,063^{***}$.۰۰۰
	۵۳		
بله	۴۰,۹	$T_{(۳۵۸)} = -4,786^{***}$.۰۰۰
خیر	۵۹,۱		

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

۲- مقایسه‌ها با توجه به نوع حمایت اجتماعی

برای آزمون فرضیه «بین میزان حمایت اجتماعی از زنان و میزان مشارکت آنان در فعالیتهای ورزشی رابطه وجود دارد»، ابتدا زنان بر مبنای میزان حمایت به سه گروه زنان با حمایت اجتماعی بالا، متوسط و پائین دسته‌بندی شدند، سپس نتایج با استفاده از آنوای یکراهه تحلیل شد و مقدار $F = 17,316$, $P < .001$ نشان می‌دهد که حمایت اجتماعی از زنان برای مشارکت در فعالیتهای ورزشی تاثیر بسیار معناداری بر میزان مشارکت آنها دارد، به بیان دیگر بین میزان حمایت اجتماعی و میزان مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی رابطه‌ای مثبت معناداری وجود دارد (جدول ۲).

جدول ۲. آماره توصیفی حمایت اجتماعی همراه با سطح معناداری

حمایت اجتماعی	N	Mean	S.E	F	P
پائین	۸۷	.۷۲۴۱	.۰۷۶۱۴		
متوسط	۱۹۳	.۹۰۶۷	.۰۴۵۹۷	۱۷,۳۱۶***	.۰۰۱
بالا	۸۰	۱,۳۰۰	.۰۷۲۰۲		

* $P < .05$, ** $P < .01$, *** $P < .001$

همچنین با استفاده از آنوای یکراهه، به منظور اگاهی از اینکه کدامیک از سه گروه یعنی زنان با حمایت اجتماعی بالا، متوسط و پائین با یکدیگر تفاوت دارند از آزمون پس از رویداد^۱ شفه استفاده گردید. نتایج جدول نشان می‌دهد که از زنان با حمایت اجتماعی بالا با گروههای زنان با حمایت اجتماعی پائین و متوسط اختلاف معناداری دارند (جدول ۳).

جدول ۳. مقایسه زنان با توجه به نوع حمایت اجتماعی

		تفاوت میانگین (I.J)	S.E	P
حمایت اجتماعی	متوسط	-.۱۸۲۶	.۰۸۳۸۴	.۹۵
	بالا	-.۵۷۵۹	.۱۰۰۵۷	.۰۰۰***
حمایت اجتماعی	پائین	.۱۸۲۶	.۰۸۳۸۴	.۹۵
	بالا	-.۳۹۳۳	.۰۸۶۳۴	.۰۰۰***
حمایت اجتماعی	پائین	.۵۷۵۹	.۱۰۰۵۷	.۰۰۰***
	متوسط	.۳۹۳۳	.۰۸۶۳۴	.۰۰۰***

به بیان دیگر، سه گروه از نظر متغیر مشارکت در ورزش دارای میانگین‌های مساوی نبوده و لذا می‌توان استدلال کرد که حمایت اجتماعی بر میزان مشارکت زنان در ورزش تاثیر می‌گذارد.

^۱- one-way Anova: Post Hoc Multiple comparison

۳- تحلیل چند متغیره مشارکت زنان در ورزش

صرف نظر از عوامل اجتماعی که شناخت تاثیر آن بر مشارکت ورزشی هدف مطالعه حاضر را تشکیل می‌داد. این سوال مطرح شد که آیا سایر متغیرهای اجتماعی جمعیت شناختی و متغیرهای مرتبط با مشارکت ورزشی که به نظر می‌رسید بر مشارکت زنان اثرگذار باشند می‌توانند در تغییرپذیری متغیر تحت مطالعه نقش داشته باشند. بدین منظور از رگرسیون سلسله مراتبی چندگانه استفاده شد تا تاثیر هر مجموعه از متغیرها در حالت کنترل سایر متغیرها بررسی شود. با استفاده از رگرسیون سلسله مراتبی چندگانه، دو دسته از متغیرها (براساس ملاحظات نظری) وارد مدل شدند و سهم آن متغیرها در تبیین واریانس متغیر تحت مطالعه مشخص گردیدند. در هر مرحله نیز مقدار R^2 (مجدور آر) و ΔR^2 تنظیم شده، مقدار F تغییر یافته و نیز معناداری مدل مورد محاسبه قرار گرفت. جدول ۴ نشان می‌دهد که متغیرهای اجتماعی جمعیت شناختی که در مرحله اول وارد مدل گردیدند، این دسته از متغیرها با مقدار $(Adj.R^2 = .159; F = 5,839; P < .001)$ توانسته‌اند ۱۵,۹ درصد از واریانس متغیر تحت مطالعه (میزان مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی) را تبیین نمایند.

جدول ۴. رگرسیون سلسله مراتبی چندگانه متغیر مشارکت ورزشی

مرحله	متغیر	B	P	ΔR^2	تنظیم شده ΔR^2	F تغییر یافته	P
	سن	-.001	.915				
	شغل	.039	.647				
	وضعیت تأهل	.087	.315				
	تحصیل	-.007	.514				
	درآمد	.098	.031*				
	فرصت	-.015	.572				
۱	سودمندی	.299	.000***	.192	.159	5,839	.000***
	حمایت مالی	.042	.153				
	داشتن مهارت	-.044	.411				
	مراقبت نکردن از فرزند	-.039	.123				
	همراهی دوستان	.005	.877				
	فترسیدن از آسیب	-.043	.073				
	ورژش کردن اعضای خانواده	.213	.003**				
	ورژش کردن بهترین دوست	.231	.001**				
۲	حمایت اجتماعی	.166	.002**	.023	.021	9,929	.000***

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Totat $R^2 = .210$, $Adj.R^2 = .18$, $F_{(10,74)} = 5,839$, $P < .001$

از بین این متغیرها (اجتماعی- جمعیت شناختی)، متغیر درامدبا مقدار ($B=.98, P<.05$) و متغیر ورزش کردن اعضای خانواده با مقدار ($B=.231, P<.001$) سهم معناداری را در تبیین واریانس متغیر میزان مشارکت در فعالیتهای ورزشی را بخود اختصاص داده‌اند. در مرحله دوم، متغیر مطرح شده در فرضیه وارد مدل گردید این متغیر با مقدار ($F=9.929, P<.001; Adj.R^2=.021$) توانست ۲،۱ درصد از واریانس مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی را تبیین نماید، متغیر وارد شده در مرحله دوم، متغیر حمایت اجتماعی با مقدار ($B=.170, P<.01$) توانست سهم معناداری را در تبیین واریانس متغیر مشارکت در ورزش داشته باشد. در مجموع مدل توانسته با مقدار $F_{(15,347)}=5.839, P < 0.001; R^2=.215; Adj.R^2=.18$ حدود ۱۸ درصد از واریانس مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی را تبیین نماید. نتایج آنواروای یکراهه نشان می‌دهد که مدل رگرسیون معنادار است (جدول ۴).

بحث و نتیجه‌گیری:

این مطالعه تاثیر حمایت اجتماعی بر میزان مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی را مورد بررسی قرار داده است. یافته‌های پژوهش، تاثیر اشکار حمایت اجتماعی بر مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی را نشان داده است. این نتایج یافته‌های تحقیقات صورت گرفته پیشین همچون هینین و اسرائیل (۱۹۹۶) سالیس و گروسمن (۱۹۸۷)، کینگ و پل (۱۹۹۸) و یافته‌های پژوهشی فرایند اجتماعی شدن کنسیون و مک فرسون (۱۹۷۳) و یافته‌های پژوهشی نیکسون (۱۹۷۶) اکرز (۱۹۸۵) که بر تاثیر دیگران مهم بر مشارکت ورزشی افراد تأکید نموده‌اند همخوانی دارد. همچین با توجه به نوع حمایت اجتماعی زیاد، متوسط و کم بعمل آمده از زنان، سه گروه از زنان از نظر میزان مشارکت در فعالیتهای ورزشی تفاوت بارزی داشتند. نتایج نشان داده است که گروه زنان برخوردار از حمایت اجتماعی بالا با گروه‌های زنان برخوردار از حمایت اجتماعی متوسط و پائین از میانگین نمره پایین تری برخوردار بوده اند، به بیان دیگر گروه زنان با حمایت اجتماعی پایین از میزان مشارکت کمتری برخوردار بوده اند. این نتیجه با یافته‌های کواکلی و وایت (۱۹۹۲) گریندورف و لوکو (۱۹۷۸) و سیندر و اسپیتر (۱۹۷۳) همخوانی دارد.

همچنین نتایج یافته‌ها در رگرسیون سلسله مراتبی نشان داده است که از بین متغیرهای که بنظر می‌رسید با میزان مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی در کنار متغیر اصلی رابطه داشته باشند متغیرهای درآمد، ورزش کردن اعضای خانواده، ورزش کردن بهترین دوست و سودمندی ورزش ارتباط معناداری با میزان مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی داشته‌اند که با نتایج بدست آمده توسط فرانکیش، میلیگان ورید (۱۹۹۸) کسانیمی (۲۰۰۱) آندرسون (۱۹۹۸) همخوانی دارد. هر چند بین بقیه متغیرها با نتایج یافته‌های پژوهشی مطرح شده ارتباط معناداری با میزان مشارکت در فعالیتهای ورزشی مشاهده نشده است.

نکته جالب توجه در این پژوهش تاثیر بیشتر و قویتر سایر متغیرها، از جمله متغیرهای اجتماعی _جمعیت شناختی و سایر متغیرهای آورده شده در مدل رگرسیون بر مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی بود. نتایج این تحلیل نشان داده است که سهم متغیر حمایت اجتماعی در مقایسه با سایر متغیرهای وارد شده در مدل، بویژه سودمندی ورزش، ورزش کردن اعضای خانواده، ورزش کردن بهترین دوست و درآمد در مقایسه با متغیر حمایت اجتماعی در تبیین واریانس مشارکت زنان در فعالیتهای ورزشی بسیار بالاتر بوده است. این امر، انجام پژوهش‌های بعدی را که بر سایر متغیرهای اجتماعی و نیز روانشناسی تمرکز نمایند را ایجاب می‌کند.

منابع و مأخذ:

۱. Akers, R.L. (۱۹۸۵). *Deviant Behavior: A Social Learning Approach*, ۳rd edn. Wadsworth, Belmont, CA. ۷۷- ۷۸.
۲. Anderssen, N. Wold, B. (۱۹۹۲). Parental and peer influences on leisure-time physical activity in young adolescents. *Research Quarterly for Exercise and Sport*. ۷۳: ۳۴۱-۳۴۸.
۳. Armstrong, N. and et al. (۱۹۹۰). Patterns of physical activity among ۱۱ to ۱۶ year old British children. *British Medical Journal*. ۳۰۱: ۲۰۳-۲۰۵.
۴. Bandura, A. (۱۹۹۷). *Social Learning Theory*. Prentice-Hall Englewood Cliffs, NJ.
۵. Blair, S.N. and et al. (۱۹۹۳). Physical activity physical fitness, and all-cause mortality in women: Do women need to be active? *Journal of American College of Nutrition*. ۱۲: ۳۶۸-۳۷۱.
۶. Chow, R. and et al. (۱۹۸۶). Physical fitness effect on bone mass in postmenopausal women. *Jurnal of Physical Medicine and Rehabilitation*. ۷۷: ۲۲۱-۲۳۴.
۷. Coakley, J. White, A. (۱۹۹۲). Making decisions: Gender and sport participation among British adolescents. *Sociology of Sport Journal*. ۹: ۲۰-۳۵.
۸. Eyler, A. and et al. (۱۹۹۷). Physical activity and women in the United States: An overview of health benefits. Prevalence, and intervention opportunities. *Women and Health* ۲۶: ۲۷-۵۰.
۹. Greendorfer, S.L. and Lewko, J.H. (۱۹۷۸). Role of family members in sport socialization of children, *Research Quarterly*. ۴۹, ۱۴۶-۱۵۲.
۱۰. Heaney, C.A. Israel, B.A. (۱۹۹۶). Social networks and social support. In K. Glanz, F.M., Lewis, & B. K. Rimer, *Health behavior and health education. Theory, research and practice* (pp. ۱۷۹-۲۰۵). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
۱۱. Kenyon, G.S. McPherson, B.D. (۱۹۷۳). Becoming involved in physical activity and sport: A process of socialization. In *Physical Activity: Human Growth and Development*, ed. G.L. Rarick, pp. ۳۰۲-۳۳۲. Academic Press, New York.

۱۲. King, A. and et al. (۱۹۹۲). Determinants of physical activity and interventions in adults. *Medicine and Science in Sports and Exercise*. ۲۴: ۲۲۱-۲۲۳.
۱۳. Leslie, E. and et al. (۱۹۹۹). Insufficiently active Australian college students: perceived Personal, social, and environmental influences. *Preventive Medicine*. ۲۸:۲۰-۲۷.
۱۴. Macintosh, D. (۱۹۸۲). Socio-economic, educational and status characteristics of Ontario interschool athletes. *Canadian Journal of Applied Sport Science*. ۷: ۲۷۲-۲۸۳.
۱۵. Mechanic, D. Hansell, S. (۱۹۸۷). Adolescent competence, psychological well-being and self-assessed physical health. *Journal of Health and Social Behavior*. ۲۸: ۳۶۴-۳۷۴.
۱۶. Rowland, T.W. Freedson, P.S. (۱۹۹۴). Physical activity, fitness, and Health in children: A close look pediatrics. ۹۳: ۶۶۹, ۶۷۲.
۱۷. Sallis, J.F. and et al. (۱۹۸۷). The development of scales to measure social support for diet and exercise behaviors. *Preventive Medicine*. ۱۶: ۸۲۵-۸۳۶.
۱۸. Sallis, J.F. and et al. (۱۹۹۲). Predictors of adoption and maintenance of vigorous physical activity in men and women. *Preventive Medicine*. ۲۱: ۲۳۷-۲۵۱.
۱۹. Snyder, E. and Spreitzer, E. (۱۹۸۳). *Social Aspects of Sport*. Prentice-Hall, Englewood Cliffs, NJ.۸۹.
۲۰. Spreitzer, E. Snyder, E. (۱۹۷۶). Socialization into sport: An exploratory path analysis. *Research Quarterly*. ۴۷:۲۳۸-۲۴۵.
۲۱. Vilhjalmsson, R. Thorlindsson, T. (۱۹۹۲). The integrative and physiological effects of sport participation: A study of adolescents. *Sociological Quarterly*. ۷۳: ۶۳۷-۶۴۷.
۲۲. Weiss, M.R. (۱۹۹۳). Psychology effects of intensive sport participation on children and youth: self-esteem and motivation. In.B.R. chaill & A.J.Pear (Eds). *Intensive participation in children's sport* pp.۳۹-۶۹.